

„KUN KUULET TYHMYRIN TUOMION“...

(SOSIALIDEMOKRAATTISEN LEHTIMIIEHEN MUISTIINPANOISTA)

Pietari, tammikuun 15 pñä 1907.

Porvarillinen lehdistö puntaroi ja pohtii Pietarin sosialidemokraattisen konferenssin päätöstä. Liberaalit — alkaen peräti virallisesta „Retshistä” ja päätyen „Segodnja” katulehteen — pauhaavat kuorossa, riemuitaan menshevikien suorittaman kahtiajakamisen johdosta, juhlitaan noiden „yhteiskuntapiirien” tuhlaajapoikien palaamista takaisin „oppositioblokin” helmaan ja heidän vapautumistaan „vallankumouksellisten illuusioiden” vaikutuksesta.

Sosialidemokraateille, jotka todella ovat vallankumouksellisen proletariaatin puolella, ei ole haitaksi asettaa kysymystä:

Entä ketkä ovat tuomareina?

Ottakaamme miltei paras noista tuomareista — „Rodnaja Zemlja” lehti tammikuun 15 päivältä. Tämä lehti on suuntaukseltaan epäilemättä kadettilaista vasemmistolaisempi. Kaikkien seikkojen perusteella tuota suuntausta voidaan sanoa trudovikkilaiseksi. Tällaisen poliittisen luonnekuvan vahvistamiseksi dokumentaarisesti voidaan viitata siihen, että tuon lehden avustajana on hra Tan¹²³. Hra Tan on merkitty „työ- (kansansosialistisen) puolueen” organisaatiokomitean jäsenluetteloon, joka on julkaistu.

Sii s tuomareina ovat trudovikit.

He tuomitsevat bolshevikit ja hyväksyvät niin kuin kadetitkin menshevikien suunnitelman. Erotukseksi kadeteista he vain haluavat, ettei kaikkien vasemmistopuolueiden yhteisessä blokissa kadeteille annettaisi 2—3 paikkaa enemmän.

Sellainen on tuomio. Katsokaapa perusteita.

„Kiistan keskiönä on epäilemättä kysymys siitä, onko Pietarissa olemassa mustasotnialaisvaaraa vai ei”.

Se ei ole totta. Jos kerran ryhdytte arvostelemaan bolshevistista sosialidemokratiaa poliittisen lehden pääkirjoituksessa, niin *velvollisuutenne on* tietää se, mistä puhutte. Sanottehan itsekkin tuossa samassa pääkirjoituksessa: „kiista, joka nykyään on puhjennut (socialidemokraattien) konferenssin päätöslausemien johdosta, on epäilemättä yhteiskunnallisesti kiinnostava”. Se, joka ilmaisee halunsa osallistua julkisesti kaikkia kiinnostavaan kiistaan ja heti samassa osoittaa olevansa tietämätön kiistan „keskiöstä”, voi helposti saada päin kasvojaan vähemmän mairittelevan nimityksen...

Vallankumouksellinen sosialidemokratia on jo monet kerrat selittänyt ja tähdentänyt lukuisissa poliittisissa lausunnoissaan, että vaalitaktiikkakiistojen „keskiönä” *ei saa* pitää kysymystä niin sanotusta mustasotnialaisvaarasta.

Miksi ei saa? Siksi, että työväenpuolueen vaalitaktiikan tulee olla vain proletariaatin sosialistisen taktiikan *yleisten perusteiden soveltamista* eräaseen yksityistapaukseen. Vaalit ovat vain muuan eikä läheskään tärkein, oleellisin (varsinkin vallankumouskaudella) arena taistelussa, jota sosialistinen proletariaatti käy vapauden puolesta ja kaiken riiston hävittämiseksi. Vaalilippujen välityksellä käytävän taistelun ohella on olemassa vielä — ja *kiertämättömästi* syntyy vallankumouskausilla — muunlaista taistelua. Intelligentit, jotka pitävät itseään sivistyneinä ja joiden myötätunto vapautta kohtaan ei ole kielenkärkeä pitemmällä, ovat taipuvaisia unohtamaan tuon muun taistelun. Sen ovat taipuvaisia unohtamaan pienet yrittäjäsännät, jotka pysyttelevät poissa mitä kiihkeimmästä jokapäiväisestä taistelusta pääomaa ja sen käskyläisiä vastaan. Mutta proletaari ei unohda tuota taistelua.

Ja siksi tietoisien proletaarin vaalitaktiikka voi olla vain hänen yleisen taktiikkansa soveltamista erikoiseen taisteluun, nimittäin vaalitaisteluun, eikä missään tapauksessa hänen taktiikkansa perusteiden muuttamista, tämän taktiikan „painopisteen” siirtämistä toiseen kohtaan.

Vallankumouksen aikana on sosialistisen taktiikan perusteena se, että edistyksellisin luokka, proletariaatti, kulkee

kansanvallankumouksen johdossa (Venäjällä nykyään tapahtuva vallankumous on porvarillinen vallankumous siinä mielessä, että täyden vapauden ja kaiken maan valtaaminen kansalle ei lainkaan vapauta meitä porvariston herruudesta; on selvää, että vallankumouksen tällainen yhteiskunnallis-taloudellinen luonne ei estä sitä olemasta kansanvallankumous). Edistyksellisen luokan on sen vuoksi alinomaan paljastettava kaikille joukoille, että kaikenlaiset toiveet neuvotteluista ja sopimuksista vanhan vallan kanssa yleensä ja tilanherrojen ja talonpoikien sopimuksesta maakysymyksessä erikoisesti ovat valhetta. Edistyksellisen luokan on itsenäisesti noudatettava järkähtämättömän taistelun linjaa ja tuettava vain niitä, jotka todella taistelevat, ja vain sikäli, mikäli ne taistelevat.

Sellaiset ovat sosialistisen taktiikan perusteet, jotka määräävät, että työväenpuolueen luokkaisenäisyys on sääntönä, yhteistoimintaa ja sopimuksia voi olla vain vallankumouksellisen porvariston kanssa ja vain poikkeuksena.

Liberaalit eivät käsitä näitä sosialidemokraattisen taktiikan perusteita. Luokkataistelun aate on heille vieras, ja heitä tympäisee se, että kaupanhieronnan ja neuvottelujen vastakohtaksi asetetaan — kansanvallankumous. Mutta *kaikki* sosialidemokraatit, sekä bolshevikit että vieläpä menshevikitkin, tunnustavat periaatteessa tämän taktiikan perusteet. Herrat trudovikit, jotka ottavat hoitaakseen poliittista äänenkannattajaa tuntematta sosialismin nykyisten taktiikkakysymysten aakkosiakaan, voivat lukea siitä vaikkapa sosialidemokraattisen puolueen vaaliohjelmasta — Keskuskomiteassa valta-asemassa olevien menshevikkien vaaliohjelmasta.

„Kansalaiset, sanoo tuo ohjelma, Duumaan pitää valita sellaisia ihmisiä, jotka eivät ainoastaan halua vapautta Venäjälle, vaan pyrkivät auttamaan kansanvallankumousta tämän vapauden saavuttamiseksi... „Kansanvapauden” puolueen johtama ensimmäisen Duuman enemmistö toivoi voitavansa hankkia vapauden ja maata hallituksen kanssa käytävien rauhallisten neuvottelujen tietä... Kansalaiset, valitkaa siis vallankumoustaistelijoita, jotka yhdessä teidän kanssanne tulevat jatkamaan viime (1905) vuoden tammi-, loka- ja joulukuussa aloitettua suurta asiaa”.

„Kiistan keskiö”, josta trudovikkimme eivät ole ymmärtäneet mitään, on siinä, ovatko sopimukset kadettien kanssa

periaatteessa sallittavia *tältä kannalta katsoen*. Pietarin sosialidemokraattien konferenssi, seuraten (VSDTP:n) yleisvenäläisen konferenssin 14 edustajaa, vastasi tähän kysymykseen kieltävästi. Sellaisen puolueen kanssa, joka hieroo kauppoja ja neuvottelee vanhan vallan kanssa, sopimukset eivät ole sallittavia. Kadetit eivät voi olla liittolaisena „kansanvallankumouksessa”. Heidän liittymisensä „vallankumoustaistelijoihin” ei voimista, vaan heikentää taistelijoita, joiden toimintaa kadetit jarruttavat esiintyen nykyään avoimesti taistelua vastaan, *kaikkia* vallankumouksellisia tunnuksia vastaan.

Tuomareiltamme on jäänyt huomaamatta „norsu”, kun he eivät ole huomanneet tätä bolshevistisen sosialidemokratian *periaatteellista* suhtautumista kadetteihin.

Nämä trudovikit ovat kokonaan liberaalisen porvariston aatteellisen vaikutuksen alaisia. Vaalit ovat varjonneet heiltä kaiken, *joukkojen* valistaminen vaalikamppailun kulussa on jäänyt vaalitulosten varjoon. Heillä ei ole käsitystäkään siitä, että vaaliagitaation täydellinen selvyys, määrätietoisuus ja suoruus on tavattoman suurimerkityksellistä periaatteilleen uskolliselle sosialidemokraatille, joka pysyy uskollisena vallankumoukselliselle kannalleen, vaikka häntä vieteltäisiinkin duumapaikan saamisen näköaloilla, vaikka häntä peloteltaisiinkin sillä, että hän voi jäädä pääkaupungissa ilman duumanmandaattia. Trudovikit sitä vastoin ovat unohtaneet kaikki periaatteet, he ovat unohtaneet kaikki vallankumouksen perustehtävät ja antautuneet liberaaliseen torailuun: he eivät näe eivätkä käsitä mitään, he eivät huolehdi mistään ja hokevat vain — „yksi paikka, kaksi paikkaa, kolme paikkaa!”

„...Kysymyksen keskiö... onko Pietarissa olemassa mustasotnialaisvaaraa”...

Te siis rajoitatte mustasotnialaisvaaran sellaiseksi vaaraksi, että mustasotnialaiset voittavat hallituksen väärentämissä vaaleissa! Ymmärtäkää toki, hyvät herrat, että asettaessanne kysymyksen *tällä tavalla* te tunnustatte hallituksen jo lopullisesti voittaneen, ja vapausasian, josta te lörpöttelette, jo lopullisesti hävityksi! Te ette näe itse ja estätte kansanjoukkoja näkemästä *sitä reaalista* mustasotnialaisvaaraa, jonka ilmauksena eivät ole äänestykset, vaan äänestysehtojen määrääminen (senaatin selitykset ja

edessäoleva joulukuun 11 päivän vaalilain kumoaminen), äänestyksen tulosten hävittäminen (Duuman hajotus). Te asetutte täydellisesti liberaalin halpamaiselle katsantokannalle rajoittaessanne ajatuksenne — ja harhauttamanne kansanjoukkojen ajatukset — väärennelyn ja väärenneltävänä olevan lain pohjalla käytävään taisteluun. Te ette näe kaikkien valitsijamiesten mahdollisen vangitsemisen muodossa uhkaavaa mustasotnialaisvaaraa. Sen, mikä riippuu teistä ja kokonaan teistä, sen, mikä joka tapauksessa koituisi vallankumouksen pysyväksi ja oleelliseksi saavutukseksi, nimittäin: joukkojen vallankumouksellisen tietoisuuden kehittämisen täysin johdonmukaisella agitaatiolla, sen te menetätte. Mutta se, mitä te aiotte tavoitella, riippuu Stolypinin tempauksista, senaatin uudesta selityksestä, poliisin uudesta vaalilain rikkomisesta. Taistelette siis „mustasotnialaisvaaraa” vastaan aivan samalla tavalla, kuin Ranskan porvarilliset tasavaltalaiset taistelevat monarkian vaaraa vastaan: nimittäin — lujittamalla tasavallassa monarkkisia laitoksia ja monarkkista perustuslakia. Sillä juurruttamalla kansaan ajatusta, että mustasotnialaisvaarana on mustasotnialaisen äänestämisen vaara, te lujitatte kehittymättömimpien joukkojen tietämättömyyttä sen suhteen, mikä on mustasotnialaisvaaran todellinen lähde ja todellinen luonne.

Mutta menkäämme edelleen. Olettakaamme, ettei enää julkaista uusia, vaaleja ja valitsijamiehiä koskevia senaatin selityksiä. Siirtykäämme tarkastelemaan kysymystä, mitä mahdollisuuksia on näillä tai noilla puolueilla voittaa Pietarin vaaleissa nykyisen vaalijärjestelmän vallitessa.

Trudovikit eivät voi kieltää sitä, että oikeistopuolueet on pahasti kompromettoitu, että lokakuun 17 päivän liitto kärsii toinen toistaan häpeällisempiä tappioita, että „viime aikoina lokakuulaiset ovat kerrassaan talttuneet vasemmaltakäsin saamiensa raskaiden iskujen huumamina”, että „yhteiskuntapiirit ovat vasemmistolaituneet”.

Mutta... Shtshedrin on jo aikoja sitten kääntänyt yleisesti ymmärrettävälle kielelle tämän liberaalisen Venäjän „muttan” — korvat eivät kasva otsaa korkeammalle, eivät kasva! — mutta „teknilliset vaikeudet”, „ei lähetetä kirjallisuutta”, „ei anneta vaalilippuja”, „poliisipainostus”...

Sellaista on venäläisen intelligentin psykologia: sanois-
saan hän on urhea radikaali, mutta teoissa halpamainen
virkamiespahanen.

Apuna poliisipainostusta vastaan pitäisi olla blokkien,
joita tehdään kadettien kanssa! Miksikäs ei lokakuulaisten
kanssa, jotka „haluavat” perustuslakia ja jotka ovat taattu-
ja „painostukselta”? Tosi venäläistä poliittista logiikkaa:
vaaliliitot taistelukeinona sitä vastaan, kun postitse ei lähe-
tetä kirjallisuutta, kun ei anneta vaalilippuja... Mitä vastaan
te taistelette, hyvät herrat?

— Niitä „lakeja” vastaan, joiden perusteella tehdään
poliisiruokottomuuksia ja julistetaan „laittomiksi” tiettyjä
puolueita, joille ei anneta vaalilippuja.— Entä miten te
taistelette?

— Tietenkin tekemällä sopimuksen sen puolueen kanssa,
joka joko saa vaalilippuja rauhallisen uudistuksen kannatta-
jilta tai tekee lisäksi kaupat Stolypinin kanssa ennen Duu-
maa tahi jää niin ikään ilman vaalilippuja!

Venäläinen virkamies (joka 20-vuotiaana on radikaali,
30-vuotiaana liberaali ja 40-vuotiaana pelkästään virka-
mies) on tottunut liberalisoimaan neljän seinän sisällä ja
puimaan nyrkkiä taskussa. Vaalikamppailuunkin hän suh-
taantuu nyrkki-taskussa-kannalta. Pitääkö vaikuttaa joukkoi-
hin? Joutavaa, eihän posti toimita perille kirjallisuuttamme.

Eiköhän pitäisi julkaista ja levittää kirjallisuutta
„postista” ja muista sen tapaisista laitoksista riippumatta?

— Joutavaa! Ne ovat vanhoja vallankumouksellisia
harhakuvitelmia, jotka eivät vastaa „laajaa” perustuslail-
lista työtä. Laajaa perustuslaillista työtä on se, kun pääl-
lystää vedetään huulesta: „he” alkavat etsiä minua sociali-
demokraattien tahi eserrien parista, mutta minäpä piilou-
dunkin kadettien listalle niin, ettei minua löydetä! Hallitus
etsii minua, kuten vallankumousmiestä, mutta minäpä
vedän huulesta sekä hallitusta että vallankumouksellisia,
livistä „oppositioblockiin”. Niin viekas minä olen!

— Mutta eikö tästä seuraa, oi te kunnioitettu poliittinen
toimihenkilö, että vedätte huulesta myös joukkoja, jotka
lakkaavat erottamasta teitä põlvillaan ryömivien liberaalien
„oppositiosta”?

— Joutavaa! Mitä joukoista... no, annamme yhden pai-
kan työväenkuurialle... Ja sitten tietyltä kannalta katsoen
me kaikki olemme vapauden kannalla... vallankumous on

muodostunut yleiskansalliseksi... kadetit ovat niin ikään valmiit taistelemaan omalla tavallaan...

Kysytään, onko trudovikeillamme *poliisimieli*piteiden lisäksi poliittisia mielipiteitä? On. Ne ovat sellaisia, että pitää mukautua kotona-istuvaan, tietämättömään tahi uniiseen valitsijaan eikä tarmokkaaseen ja ripeään. Kuunnellakaa, miten „vasemmisto”-lehti järkeilee:

„Joukkokokousten mielialojen perusteella ei vielä voida päätellä, millainen on koko valitsijajoukon mieliala... Joukkokokouksissa käy korkeintaan $\frac{1}{10}$ kaikista valitsijoista — tietenkin tarmokkaimmat ja vireimmät, ripeimmät ihmiset”.

Siinä on todellakin riittävästi syytä, jotta voitaisiin laahustaa tarmottomimpien ja vireettömimpien, hidasliikkeisimpien kadettilaisvalitsijain perässä! Venäläisen radikaalin tragediata: vuosikymmeniä hän oli huokaillut kaivaten joukkokokouksia ja vapautta, uhkunut hillitöntä (sanoissa) vapausintoa, — mutta sitten hän joutui joukkokokoukseen, näki mielialan olevan vasemmistolaisemman kuin hänen omansa ja alkoi murehtia: „on vaikea päätellä”, „korkeintaan $\frac{1}{10}$ ”, „pitäisi varovaisemmin, herrat!” Aivan samalla tavalla kuin Turgenevin kiihkeä sankari, joka pakeni Asjan luota ja josta Tshernyshevski kirjoitti: „Venäläisen miehen rendez-vous” *.

Voi teitä, jotka nimitätte itseänne työtätekevien joukkojen puoltajiksi! Eihän teistä ole menijöiksi rendez-vous'hun vallankumouksen kanssa, — istukaa vain kotona; se on tosiaankin rauhallisempaa; eikä tarvitse olla tekemisissä noiden vaarallisten „tarmokkaimpien, vireimpien ja ripeimpien ihmisten” kanssa. Teille sopivat paraiten jäykkäliikkeiset poroporvarit!

Ehkäpä nyt älyätte tämän yksinkertaisen esimerkin perusteella, missä on kadettien kanssa tehtävistä sopimuksista käytävän „kiistan keskiö”?

Nimenomaan siinä, hyvä mies, että me haluamme ravisella poroporvarin hereille ja tehdä hänestä kansalaisen. Mutta sitä varten hänet on *pakoitettava tekemään valintansa* „perustuslain” (hyh! hyh!) edessä nöyristelevän kadetin pikkuporvarillisen politiikan ja sosialistisen proletariaatin vallankumouksellisen politiikan välillä.

* — kohta. *Toim.*

„Kaikkien vasemmistopuolueiden blokki” on „yhden kymmenesosan muodostavien tarmokkaimpien ja vireimpien, ripeimpien ihmisten” *hukuttamista* välinpitämättömien, rauhallisten, unisten ihmisten massaan. Se on niiden, jotka tahtovat taistella (ja kykenevät ratkaisevalla hetkellä vie-mään *joukot* mukanaan), *alistamista* niiden tahtoon, jotka tahtovat olla lojaalisia yhtä sopimattomasti kuin kadetit ensimmäisessä Duumassa, samalla tavalla hieroa kauppoja Stolypinin kanssa ja livistää hänen puolelleen yhtä konna-maisesti kuin kadetti Lvov.

Taantumus hyökkää teitä vastaan, se on jo riistänyt runsaan kolmanneksen lokakuun saavutuksista, se uhkaa riistää loputkin kaksi kolmasosaa. Mutta te olette olevinanne järjestyksen kannattajia, puolustaudutte vetoamalla pieneläjän mielenlaatuun: ei mitään hyökkäyksiä, ei mitään vallankumousta, me menemme Duumaan säättämään lakeja, me rajoitumme *puolustukseen*, me olemme lain kannalla!

Milloin te käsitätte sen, että puolustukseen rajoittuminen jo on itsensä tunnustamista moraalisesti lyödyksi? Ja te olette todellakin moraalisesti lyötyä väkeä. Ei teistä muuhun olekaan kuin siihen, että annatte äänenne kadetille.

„Pieneläjä on *pakoitettava* tekemään valintansa”, olemme sanoneet. Nimenomaan *pakoitettava*. Yksikään sosialistinen puolue maailmassa ei ole voinut riuhtaista joukkoja pieneläjän mielenlaatuun perustuvain liberaalisten tai radikaalisten porvaripuolueiden vaikutuksesta ilman tiettyä sysäystä, ilman tiettyä vastarintaa, riskeeraamatta *ensimmäisessä* kokeessa: ketkä *todellisuudessa* puolustavat vapautta, kadetit vaiko me?

Kun on olemassa sopimus kadetin kanssa, niin pieneläjän *ei tarvitse* ajatella sitä. Hänen edestään ovat asian jo pohtineet radikaalisiin suunsoittajiin ja sosialidemokraattisiin opportunisteihin kuuluvat politikoitsijat, pohtineet ollessaan rendez-vous'ssa kadettien kanssa. Pieneläjä on vasemmistolaistunut (se ei ole meidän syytämme, se ei ole meidän *puoluepropagandamme* ansiota, vaan Stolypinin uutteruuden ansiota), pieneläjä on vasemmistolaistunut — ja se riittää meille. Se on vasemmistolaistunut ja on siis kannattava „kaikkien vasemmistolaisten blokki”! Ja sitä on kannattava *koko* pieneläjämässä, eikä se ole sitä kuin jokin yksi kymmenesosa rauhattomia... anteeksi, vireitä...

ihmisiä. Niin kokoukset kuin koko politiikkakin on mukautettava säikähtynyttä pieneläjää vastaavaksi, *juuri sitä merkitsee todellisuudessa blokki kadettien kanssa.*

Mutta me olemme sanoneet: eivät yksinomaan lentolehtiset ja vaaliohjelmat eivätkä yksinomaan päätöslauselmat ja puheet ole tarpeen, vaan koko politiikkaa ja vaalikamppailua on harjoitettava siten, että säikähtyneen pieneläjän *vastakohdaksi asetetaan* päättäväinen taistelija. Ja tämä vastakkainasettelu on mahdollista *vain* asettamalla vastakkain *kaksi erilaista* listaa: kadettien ja sosialidemokraattien. Pääkaupungissa, jonka lehdistö leviää kautta koko Venäjän, pääkaupungissa, jossa sijaitsevat kaikkien puolueiden keskusket, pääkaupungissa, joka johtaa aatteellisesti ja poliittisesti koko maata, on tuhat kertaa tärkeämpää antaa näyte lokakuun taistelijan arvolle sopivasta politiikasta, taistelijan, joka on riuhtaissut osasen vapautta, proletariaatin arvolle sopivasta politiikasta kuin poroporvarillisen sävyisästä politiikasta.

Sanamme siitä, että on välttämättömästi tajuttava „rauhaarakastavan” kadetti-Duuman virheet, että on välttämättömästi otettava askel eteenpäin, jäävät pelkiksi sanoiksi, ellemme *itse* ota poroporvarillista, oblomovilaista „kaikkien vasemmistopuolueiden blokki”-aatetta *pitemmälle menevää askelta.* Meidän *eteenpäin*-kehotuksemme kajahtavat valheellisilta eivätkä sytytä kansantaistelijain sydämiä, jos me „ohjaajat”, „johtajat” itse jäämme pääkaupungissa Venäjän kaikkien kansojen nähden *polkemaan paikallamme:* samaisten kadettien käsikynkässä, „*sovinnollisen*” paikkojen jakamisen perusteella, hyvällä, kaikki yhdessä, kaikki yksissä miehin, kaikki vapauden puolesta... Mitäs sitä tässä vielä selvittelemään? Ja hätäkös siinä, vaikka menshevikki Ivan Ivanovitsh olisikin sanonut kadetti Ivan Nikiforovitshia joskus hanheksi?

„...Joukkokokouksissa käy korkeintaan 1/10 kaikista valitsijoista”... Hyvä on, herra radikaali. Uskomme sanaanne, noin poikkeuksellisesti,— teemme teille tämän myönnytyksen siitä... siitä, että todistelette niin kömpelösti.

Kymmenesosa valitsijoista, se tekee 13.000 koko Pietarin 130.000:sta. Nämä kolmetoista tuhatta tarmokkainta ja vireintä, ripeintä valitsijaa ovat mielialaltaan kadetteja vasemmistolaisempia. Herää kysymys, voidaanko tervejärkisenä ja selvämuistisena väittää, että joukkokokousten

tarmokkaat osanottajat *eivät vie* muassaan tiettyä määrää vähemmän tarmokkaita valitsija-kotitonttuja? Jokainen käsittää, että sellaista *ei saa* olettaa ja että puolitoistamiljoonaisessa kaupungissa on kyllä lehdittä ja kokouksittakin tuhansia muita teitä ja kanaaleja, joiden kautta eturivin väen mieliala tunkeutuu koko joukon keskuuteen. Jokainen käsittää — ja kaikki vaalit kaikissa maissa vahvistavat sen —, että jokaisen tarmokkaan valitsijan, joukkokokousten osanottajan takana on montakin eikä vain yksi valitsijakotitonttu.

Viime vaaleissa Pietarin 150.000 valitsijasta äänesti 60.000. Heistä noin 40.000 äänesti kadetteja ja noin 20.000 koko Pietarissa oikeistolaisia. Olemme kuulleet, itseltään hra radikaaliltamme, joka ei halua olla „optimisti”... (herra varjelkoon! radikaalimme tahtovat olla „kunnon” väkeä, ...senkaltaisia kuin viime vuosisadan 40-luvun saksalaiset radikaalit)... Olemme kuulleet häneltä, että lokakuulaiset ovat kerrassaan talttuneet, ja tiedämme *tosiasioiden perusteella*, että he ovat kärsineet täydellisen tappion. Nyt kuulemme 13.000 tarmokkaasta valitsijasta, jotka mielialaltaan ovat kadetteja vasemmistolaisempia. Ajatelkaahan sitä, että näiden lukujen suhteet vaihtelevat suuresti eri alueilla. Ajatelkaahan sitä, montako ääntä on tavallisesti sellaisen valitsijan takana, joka käy joukkokokouksissa.

Teille käy selväksi, että mustasotnialaisen äänestyksen vaara Pietarissa siinä mielessä, että oikeistolaiset pääsisivät Duumaan kadettien ja sosialistien äänten hajaantumisen vuoksi, on *joutavaa satua*. Sillä sitä varten, jotta oikeistolaiset pääsisivät Pietarissa Duumaan, äänten pitäisi *useimmilla* alueilla hajaantua ei vain yleensä, vaan nimenomaan siten, että *sekä* kadetit *että* sosialistit erikseen otettuina saisivat ääniä vähemmän kuin mustasotnialaisten lista. Se on ilmeistä pötyä.

Ja siksi sanommekin suoraan: ellei mustasotnialaisvaara ilmaannu „perustuslaillisuuden” *ulkopuolelta* (ja *tämän* puolen arvioinnissa onkin kadettien ja sosialistien erilaisen taktiikan painopiste), niin kadettien ja sosialistien äänten hajaantuminen *ei voi* antaa voittoa oikeistolaisille Pietarissa.

Pietarissa vaalien mustasotnialaisen lopputuloksen vaara on *kansan pettämistä*, jota harjoittavat kadetit, „radikaalit” ja kaikenlaiset opportunistit ja josta on etua poliittiselle

poroporvarillisuudelle. Tästä mustasotnialaisvaarasadusta on *todellisuudessa* etua kadeteille — joita se auttaa suojautumaan *vasemmalta uhkaavalta vaaralta* —, sillä *tylsistetään* joukkoja, joita ei panna itse äänestämistoimituksessa erottamaan „lakiasäättävää” kadettiporvaria sosialistista, joka johtaa kansaa taisteluun.

Ja siksi, kun liberaalit, trudovikit ja sosialidemokraatti-opportunistit julistavat kuorossa meille: teidät on eristetty! — me vastaamme tyynesti: olemme erittäin hyvillämme, että olemme eristäneet itsemme petoksesta. Olemme erittäin hyvillämme, että olemme eristäneet itsemme likaisesta teosta. Sillä Kutlerien, Nabokovien, Struvein ja kumpp. vieminen Duumaan 130-tuhantisen valitsijajoukon nähden Pietarissa vuoden 1905 tammikuun 9 päivän ja vuoden 1905 lokakuun jälkeen on ehdottomasti likainen teko.

Me sanomme ennakolta trudovikeille ja sosialidemokraattiopportunisteille, jotka etukäteen riemuitsevat siitä, että kadetit vievät Duumaan heidät eivätkä bolshevikkeja, — sanomme heille ennakolta, että jos toisesta Duumasta tulee kadettilainen, niin *häpeä* kadettien toimittamisesta Duumaan tulee heille, trudovikeille ja sosialidemokraattiopportunisteille. Nyt he tulevat *suoranaisesti* vastaamaan siitä. Kadetit menevät toisessa Duumassa niin kauas oikealle (se näkyy koko heidän käytöksestään ja heidän poliittisesta kirjallisuudestaan viime vuoden ajalta), että äärimmäisimmätkin opportunistit joutuvat heidät paljastamaan. Ensimmäisessä Duumassa kadetti Lvov pyörsi rauhallisen uudistuksen kannattajain puolelle ja alkoi puolustella Duuman mustasotnialaista hajottamista. Toisessa Duumassa (ellei historia tuo meille jyrkkää käännettä, joka tekee nuuskaa kaikista kadettien kanssa solmituista halpamaisista sopimuksista sekä kaikista kadeteista), II Duumassa kadetti Lvovit näyttävät voimansa alussa eivätkä lopussa.

Ottakaa siis, herrat, itsellenne duumapaikkoja kadeteilta! Emme kadehdi teitä. Me otamme varoittaaksemme pääkaupungin työläisjoukkoja ja pikkuporvarillisia joukkoja. Otamme kehittääksemme niissä sitä tietoisuutta — emme yksinomaan puheiden, vaan itse vaalienkin avulla —, että kadettien ja sosialistien välillä on *kuilu*.

Kullekin omansa, — mutta „on lukemattomasti sellaisia, jotka haluavat sotkea nämä kaksi ammattia, me emme kuulu heihin”¹²⁴.

„Ja heistä”, sanoo „Rodnaja Zemljan” pääkirjoitusten kirjoittaja bolshevikeista, „tulee nyt entistä yksinäisempiä, sillä entiset boikotinharjoittajat, eserrät, eivät nyt ainoastaan mene vaaleihin, vaan ovat jopa kadettien kanssa tehtävän blokin kannalla”.

Tuo on uutta ja mielenkiintoista. Tulimme jo kerran maininneeksi, että koko vaalisopimuskysymyksessä eserrät käyttäytyvät intelligenttikoplan eikä poliittisen puolueen tavoin, sillä heidän *järjestöjensä* julkisia poliittisia esiintymisiä tästä kysymyksestä emme ole nähneet. Ja nyt, ellei sanomalehti, johon hra Tan kirjoittelee, suorastaan valehtelee eikä kertaile tarkistamattomia huhupuheita, niin teemme seuraavan johtopäätöksen — nimittäin tämän: vaalisopimuskysymyksessä eserrien käyttäytyminen on *poliittisesti epärehellistä* tai ainakin sellaista horjumista, jota ei voida erottaa poliittisesta vaarasta.

Kaikille ja jokaiselle on tunnettua, että Pietarin sosialidemokraattisen järjestön konferenssi kieltäytyi tekemästä blokkia kadettien kanssa ja ehdotti trudovikeille ja eserrille vaalisopimuksen solmimista *kadetteja vastaan*. Päätöslauselmamme on julkaistu kaikissa lehdissä.

VSDTP:n Pietarin komitean ja eserräin ja Työryhmän komitean vastaavien elinten välillä *on jo käyty* neuvotteluja. Erimielisyydet ovat koskeneet meidän vaatimaamme enesään (n.-s.— „kansansosialistit”) jättämistä pois luvusta ja paikkojen määrää. Kun eserrät *kuitenkin, alettuaan* neuvottelut kanssamme sen *jälkeen*, kun olimme ilmoittaneet ehdottomasti päättäneemme ryhtyä otteluun kadetteja vastaan Pietarissa, *ovat aloittaneet* neuvottelut kadettien kanssa blokin solmimisesta tai *jatkaneet* niitä, niin on ilmeistä, että eserrät ovat menetelleet *poliittisesti epärehellisesti*.

Me sanomme avoimesti: lähdemme taisteluun kadetteja vastaan. Kuka kannattaa meitä?

Ja eserrät käyvät neuvotteluja *sekä* meidän *että* kadettien kanssa!

Toistamme: emme tiedä, onko „Rodnaja Zemljan” pääkirjoitusten kirjoittaja puhunut totta. Emme voi jättää tyyten huomioon ottamatta sitä suoranaista väitettä, minkä on esittänyt äänenkannattaja, johon kirjoittelee kansansosialistien puolueen organisaatiokomitean jäsen — hra Tan. Eserrien ja kansansosialistien blokista tiedämme sekä

sanomalehtien että sen perusteella, mitä eserrät ovat tiedottaneet neuvotellessaan kanssamme (vaikka emme tunnekaan tuon blokin ehtoja ja sen todellista luonnetta: siinäkin pelataan jotain kulissientakaista peliä).

Näin ollen velvollisuutemme on asettaa tämä kysymys julkisesti ja avoimesti, jotta *kaikki* olisivat tietoisia kunkin poliittisen puolueen menettelystä. Tähän asti on puolueiden keskinäissuhde määräytynyt meillä yksinomaan ohjelmien ja kirjallisuuden perusteella,— mutta nehan ovat loppukädessä vain pelkkiä sanoja. Ensimmäinen Duuma antoi kuvan *muutamista* puolueista niiden *toiminnan* perusteella. Nyt meidän on ehdottomasti käytettävä ja me käytämmekin hyväksi myös *vaaleja* valistaaksemme täydellisesti joukot siinä suhteessa, millainen on puolueiden *todellinen* luonne.

Että eserrät *salaavat* jotain suhteistaan kansansosialisteihin,— se on nyt poliittinen tosiasia. Ja sekini on tosiasia, että käytännössä eserrät laahustavat heistä erkaantuneen opportunististen puolueen hännässä. Käytännössä eserrät ovat siis vallankumouksellisen itsenäisyyden ja päättäväisyyden kannalta paljoa huonompia kuin miltä näyttävät. Ja jos he tekevät blokin kadettien kanssa — ja semminkin saadakse paikan kansansosialisteille eikä itselleen —, niin me saamme loistavaa agitaatioaineistoa pikkuporvarillisten (vaikkapa vallankumouksellistenkin) puolueiden täydellistä epävakaisuutta ja pettävää ulkonäköä koskevan marxilaisen väittämän selittämiseksi Pietarin työläisille.

Itsemme „eristämistä” *tuollaisista* puolueista me emme pidä ainoastaan sosialidemokraatin kunnia-asiana, vaan myös ainoana laskelmoituna politiikkana. Emme kuitenkaan tee laskelmia duumapaikkojen kannalta, vaan *koko* työväenliikkeen kannalta, sosialismin perusetujen kannalta.

Mutta palatkaamme „Rodnaja Zemljaan”. Seuraava lausuma osoittaa, miten pitkälle tuo lehti menee kevytmielisydessään:

„Bolshevikkien konferenssin päätökset on yleensä tehty nähtävästi hätköiden ja harkitsematta. Missä suhteessa trudovikit oikeastaan ovat parempia kuin kansansosialistit?”

Tämä on „oikeastaan” todella ennenkuulumatonta. Kirjoittaja on niin auttamaton moukka politiikassa, ettei edes huomaa kulkevansa alasti — ihan kuin austraaliaalainen villi-ihminen. Ja nuo ovat pikkuporvariston sivistyneitä politiikkoja!

Mutta mikäs auttaa, ryhtykäämme täyttämään sanoma-lehtimiehen „kirottua velvollisuutta”: märehtimään vanhaa ja opettamaan aakkosia.

Trudovikit, t.s. Työryhmän *komitea*, jonka puoleen Pietarin sosialidemokraattinen konferenssi kääntyi, ja kansansosialistit muodostuivat ensimmäisen Duuman Työryhmästä. Tuossa Työryhmässä oli 2 siipeä: opportunistinen ja vallankumouksellinen. Niiden välinen ero ilmeni havainnollisimmin Työryhmän *kahden* agraariehdotuksen: 104 ehdotuksen ja 33 ehdotuksen välisessä erossa.

Yhteistä näille ehdotuksille on 1) se, että ne kannattavat maan siirtämistä tilanherroilta talonpojille; 2) se, että ne ovat pikkuporvarillisen utopian hengen läpitunkemia, utopian, jona on pienisäntien „tasaaminen” (vaikkapa tietyssä suhteessa) tavaratuotannon yhteiskunnassa.

Nämä ehdotukset eroavat toisistaan siinä, että ensin mainitussa on läpikäyvänä se pienomistajan *pelko*, ettei tehtäisi liian jyrkkää mullistusta, vedettäisi liikkeeseen liian suuria ja liian köyhiä kansanjoukkoja. Tämän 104 ehdotuksen „hengen” ilmaisi mainiosti muuan sen laatijoista ja kansansosialistien johtomiestä, hra Peshehonov, joka vetosi Duumassa olleiden „yrittäjäsäntien” sanoihin: „meidät on lähetetty saamaan maata eikä luovuttamaan sitä”. Se merkitsee, että pikkuporvarillisen tasaamisutopian lisäksi trudovikkien *tämä* siipi ilmentää selvästi talonpoikaiston *varakkaamman* osan *voitonpyynteisiä* etuja, joka pelkää kunpa se vain ei joutuisi itse „luovuttamaan” (oletetun yleisen „tasaamisen” yhteydessä, jollaiseksi pikkuporvari kuvittelee sosialismin). Tilanherralta otettakoon, mutta proletaarille ei luovuteta — sellainen on yrittäjäsäntien puolueen tunnus.

33:n ehdotus sitä vastoin ehdottaa maan yksityisomistuksen viipymätöntä ja täydellistä lakkauttamista. Tässäkin on „tasaamis”-utopiaa ja samassa mitassa, mutta ei ole „luovuttamis”-pelkoa. Tuo utopia ei ole opportunistisen, vaan vallankumouksellisen pikkuporvarin, ei yrittäjäsäntien, vaan häviöön saatetun talonpojan utopiaa, se ei ole tilanherran laskuun ja proletaarin kustannuksella tapahtuvan hyötymisen haaveilemista, vaan tasaamisen avulla tapahtuvan kaikkien, siinä luvussa proletaarienkin, onnellistamisen haaveilemista. Se ei ole mitä laajimpien ja köyhimpien joukkojen liikkeeseen vetämisen pelkoa, vaan halua

saada ne mukaan taisteluun (halua, johon ei liity taito ja asian ymmärtäminen)*.

Duuman jälkeen tuo trudovikkien kahden virtauksen eroavaisuus johti kahden erilaisen poliittisen järjestön: Työryhmän komitean ja kansansosialistien puolueen muodostumiseen. Ensin mainittu järjestö on hankkinut itselleen Venäjän vallankumouksen historiassa kunniakkaan paikan heinäkuun vetoamuksillaan. Tähän mennessä, sikäli kuin yleisö tietää, se ei ole vielä tahrannut tuota hyvää nimeään, se ei ole missään kieltäytynyt vetoamuksistaan eikä osallistunut ruikuttelijain, marisijain ja luopioiden kuoroon.

Viimeksi mainittu järjestö sitä vastoin käytti hyväkseen juuri Duuman hajottamiskautta legalisoituakseen Stolypinin valtakomennon aikana — „parjatakseen” yllä mainittuja vetoamuksia julkisessa lehdistössä, s.o. suojattuna arvostelulta vasemmalta, kehottaakseen kansaa olemaan „toistaiseksi” kajoamatta vanhan vallan tiettyihin laitoksiin ja niin edelleen. Pietarin sosialidemokraattisen järjestön konferenssi käytti sen vuoksi tästä puolueesta liiankin laimeata sanontaa mainitessaan „sen välttelevästä suhteesta Duuman ulkopuolisen taistelun peruskysymyksiin”.

Poliittiset *tosiasiat* ovat siis tähän saakka olleet sellaisia, että pikkuporvarilliset eli työpuolueet ovat jakaantuneet selvästi vallankumouksellisen pikkuporvariston puolueiksi (eserrät ja Työryhmän komitea) ja opportunistisen pikkuporvariston puolueeksi (kansansosialistit). Koska sosialidemokratia pitää vaalikamppailua eräänä joukkojen poliittisen valistamisen keinona, niin me olemme tässäkin, erottamalla kaksi trudovikkipuoluetta kolmannesta, *pakoittaneet* pieneläjän *miettimään* tämän jaottelun syitä. Ja mietittyään sitä ja saatuaan selville, mistä on kysymys, pieneläjä tekee *tietoisen* valintansa.

Lopuksi ei voida olla panematta merkille, että „Rodnaja Zemljan” naiivi ja typerä pääkirjoitusten kirjoittaja turvautuu samalla huvittaviin sofismeihin kantaansa puolustellakseen. Ei ole hyödytöntä ottaa selvää eräästä sofismista, joka näyttää sellaiselta, että se kerrassaan tyydyttää porovareita:

* Näille — ja muillekin — pikkuporvarillisille vallankumousmiehille voisimme sanoa samoin kuin muuan anarkistirunoilija sanoi meitä tarkoittaen: „Murskaamaan me tulemme yhdessä, mutta rakentamaan emme”.

„Bolshevikit ovat väärässä siinäkin tapauksessa, että mustasotnialaisvaaraa ei ole olemassa. Sillä siinä tapauksessa blokki eserrien ja trudovikkien kanssa ei ole välttämätön, ja sosialidemokraattinen puolue voi esiintyä vaaleissa täysin itsenäisesti suureksi hyödyksi luokkaolemukseensa puhtaudelle”.

Näettekös, millaisia me olemme — ajattelee tämä radikaali — voimme sanoa sanamme yksinpä luokkaolemukseen puhtaudestakin!

Niin, nykyajan sanomalehtimies „voi” sanoa sanansa kaikesta, mutta asioita hän ei ymmärrä, eikä hänellä ole tietoja. Ei ole totta, että luokkakannan puhtauden noudattamisen välttämättömyys tekee muka mahdottomaksi kaikenlaiset sopimukset. Tuohon tapaan ajatteleva merkitsee marxilaisuuden katsomusten muuttamista absurdiksi, niiden muuttamista karikatyyriksi. Ja yhtä vähän pitää paikkansa se, että blokki eserrien kanssa on muka tarpeeton, ellei ole mustasotnialaisvaaraa.

Socialidemokraattisen työväenpuolueen täydellinen itsenäisyys vaalikamppailussa on yleinen sääntö. Jokainen elävä joukkopuolue joutuu kuitenkin tekemään poikkeuksia, — mutta vain järkevissä ja tiukasti rajoitetuissa puitteissa. Porvarillisen vallankumouksen kaudella *kaikki* sosialidemokraatit katsoivat mahdolliseksi tehdä poliittisia sopimuksia *vallankumouksellisen* porvariston kanssa niin silloin, kun toimittiin yhdessä työväen, talonpoikain, sotilaiden, rautatietyöläisten y.m. edustajain Neuvostoissa, kuin silloinkin kun allekirjoitettiin kuuluisa Työväen edustajain Neuvoston manifesti (joulukuu 1905) tahi heinäkuun vetoomukset (heinäkuu 1906). „Rodnaja Zemljan” pääkirjoitusten kirjoittaja ei ilmeisesti tiedä aivan yleisesti tunnettuja tosiasioita eri puolueiden osuudesta Venäjän vallankumouksessa. Vallankumouksellinen sosialidemokratia torjui periaatteettomat sopimukset, se torjui vahingolliset ja tarpeettomat sopimukset, mutta se ei edes ajattelekaan sitoa käsiään yleensä ja kaikkien tapausten varalta. Se olisi lapsellisuutta. Yleisvenäläisen sosialidemokraattien konferenssin 14:n edustajan vaaliohjelma on siitä asiakirjallinen todiste.

Edelleen. Eserrien ja trudovikkien kanssa tehtävän sopimuksen „välttämättömyys” johtuu Pietarissa *kadettilaisvaara*sta. Jos „Rodnaja Zemljan” pääkirjoitusten kirjoittaja

tuntisi asian, josta hän on ottanut puhuakseen, niin hän tietäisi, että niidenkin sosialidemokraattien joukossa, jotka ovat kadettien kanssa tehtävien sopimusten kannalla, on mitä vaikutusvaltaisimpia järjestöjä (esim. Bund), jotka tunnustavat tarpeelliseksi liittoutua vallankumouksellisen porvariston kanssa silloin, kun uhkaa kadettilaisvaara eikä ole mustasotniaisvaaraa. Pietarissa olisi käynyt mahdolliseksi ei ainoastaan vaalikamppailun suorittaminen joukkojen vallankumouksellisen ja sosialistisen kasvattamisen hengessä (sen me sosialidemokraatit joka tapauksessa saamme aikaan), vaan myös kadettien *voittaminen*, jos menshevikit eivät olisi pettäneet sosialidemokraatteja ja *kaikki* vallankumoukselliset trudovikit olisivat seuranneet *kaikkia* sosialisteja. Koska kerran käymme vaalikamppailua, niin meillä ei ole oikeutta menettää ainoatakaan voiton mahdollisuutta, kunhan siinä yhteydessä ei vain loukata sosialistisen taktiikan periaatteita.

Että Pietarissa käydään vakavaa taistelua *vain* kadettien ja sosialidemokraattien välillä, sen *ovat todistaneet* vaalikokoukset (sama koskee Moskovaakin, ja voidaan vielä lisätä, että esim. „Vek” lehden tai kauppa-apulaisten ammattiliiton „Jedinenije i Sila” suorittamien *kaikkien* osittaisten kyselyjen tulokset ovat myös vahvistaneet tämän väitteen)¹²⁵.

Että sopimus kadettien kanssa on kadettien aatteellista ja poliittista hegemoniaa heidän liittolaistensa suhteen, sen todistavat niin koko poliittinen lehdistö kuin koko neuvotte-lujen luonnekin. Kadetit sanelevat ehdot. Kadetit määrittelevät julkisesti sopimusten *merkityksen* (palauttakaa mieleenne heidän lausuntonsa menshevikeistä ja kansansosialisteista, „maltilliset sosialistiset puolueet”, „oppositio-blokki”). Kadeteilta pyydetään suurimpana myönnytyksenä tasapuolisuutta paikkojen määrään nähden.

Ja yhtä epäilemättöntä on, että sosialidemokratian sopimus vallankumouksellis-demokraattisten puolueiden kanssa merkitsee sosialidemokratian hegemoniaa pikkuporvariston suhteen. Sosialidemokraattien lehdistö on esittänyt kaikki katsumuksensa avoimesti, selvästi ja kaikinpuolisesti, kun sitä vastoin eserrät ja Työryhmän komitea eivät yleensä ole esittäneet itsenäisesti mielipidettään sopimuksia koskevasta kysymyksestä. Sosialidemokraatit ovat ottaneet pohjäsävyn. Heidän sosialististen katsumustensa, heidän luokka-

kantansa työstämisestä ei ole eikä voikaan olla puhetta. Eikä paikkojen jaossakaan kukaan aio ehdottaa heille pienintä osaa. Heidän kamppailunsa työväenkuuriassa tapahtuu ehdottomasti itsenäisesti ja osoittaa heillä olevan yli-voiman.

Olisi suorastaan naurettavaa pelätä tällaisten olosuhteiden vallitessa vallankumoukselliseen pikkuporvaristoon kuuluvien liittolaisten johdattamista muassamme taisteluun kadetteja vastaan. Näiden olosuhteiden vallitessa me voisimme viedä muassamme yksinpä kansansosialistitkin, jos se osoittautuisi asialle tarpeelliseksi. Puolueemme periaatteellisuus ei kärsisi siitä lainkaan: linja jää samaksi, taistelumme liberaalisten porvarisovittelijain johtavaa puoluetta vastaan pysyy yhtä tarmokkaana. Yksikään tervejärkinen ihminen ei sanoisi meidän lähteneen kansansosialistien perässä (antaessamme heille yhdessä eserrien ja Työryhmän komitean kanssa kaksi paikkaa kuudesta). Päinvastoin, se merkitsisi *käytännössä* sosialidemokratian itsenäistä kamppailua ja sitä, että *irroitamme* erään kadettilaisten lisäksi kadeteista. Eikö tosiaankaan ole selvää, ettei puolikadettien mobilisoiminen kadetteja vastaan, jos ensiksi mainitut tulevat meidän listalle, suinkaan ole ristiriidassa kadettivastaisen taistelun tehtävien kanssa, vaan päinvastoin suoranaisesti palvelee niitä?

Pietarin sosialidemokraattisen järjestön konferenssi menetteli oikein ilmoittaessaan *avoimesti* ja julkisesti kielteisestä suhteestaan kansansosialisteihin. Velvollisuutemme oli varoittaa vallankumouksellisia trudovikkeja *tuollaisesta* muka trudovikkilaisesta puolueesta. Jos vallankumoukselliset trudovikit osoittautuvat *olevan riippuvaisia* muodollisesti aivan itsenäisestä kansansosialistien puolueesta,— sanottakoon se julkisesti. Meille on hyvin tärkeää vetää tuo tosiasiapäivänvaloon, pakottaa tunnustamaan se, tehdä siitä *kaikki* johtopäätökset laajassa agitaatiotyössä työläisten edessä, koko kansan edessä.

Ja sitten sen kysymyksen, saammeko me liittolaisiksemme taistelemaan kadetteja vastaan Pietarissa parempi- vai huonompilaatuiset trudovikit,— sen kysymyksen ratkaisemme puhtaasti käytännöllisesti. Periaatteellisen linjan olemme määritelleet. Taisteluun me menemme *joka tapauksessa* itsenäisesti. Epäluotetuimmista trudovikeista lankea-

van vastuun me olemme julkisesti poistaneet itseltämme ja säilyttäneet sen toisille.

* * *

„Tovarishtsh” lehden vasemmistolaiset kadetit yrittivät pitää pilkkana bolshevikkeja, kun nämä jo marraskuussa julistivat: Pietarissa taistelee kolme peruspuoluetta — mustasotnialaiset, kadetit ja sosialidemokraatit.

- Rira bien qui rira le dernier (se parhaiten nauraa, joka viimeksi nauraa).

Ennakonäkemyksemme on käynyt toteen.

Pietarissa tulee olemaan *kolme* duumaehdokaalista: mustasotnialaisten, kadettien ja sosialidemokraattien.

Kansalaiset, valitkaa!

*Julkaistu tammikuussa 1907
erillisenä kirjasena
„Novaja Duma” kustantamossa*

*Julkaistaan kirjasen
tekstin mukaan*

